

Nyheter från Radiomuseet

Nr 120, 1 januari 2019

Vår tid är nu i några bilder

Restaurang Djurgårdskällaren (DK) på Haga Kyrkogatan 28 i Göteborg är ett vackert jugendhus från 1903. Notera att gatuskylten i filmen på bilden under är utbytt till en Stockholmskylt.

Samling framför TV-affären på Norra Gubberogatan 6 i Olskroken

Tre fungerande 17" TV-mottagare från Radiomuseet visar 10000 kronorsfrågan

2018

Året med en gemensam familjedag på Älvstranden

Året inleddes med att Åke Kjellin höll en radioreparationskurs.

Under årsmötet den 24 mars valdes Radiohistoriska föreningen sin första kvinnliga ordförande, Jeanette Nilsson. Efter det mötet berättade Joakim Johnsson från RUAG om Antenner för kommunikation i rymden. Joakims föredrag blev det första som filmades och gjordes tillgängligt för föreningens medlemmar att se och lyssna till via Radiomuseets hemsida.

Radiomuseet deltog för första gången i Vetenskapsfestivalen den 16-27 april då vi mötte närmare 200 barn mellan 4 -11 år.

Vi ställde även i år upp på Gammelvala den 21-28 juli. Detta leder alltid till värdefulla kontakter med folk varav många senare även besöker Radiomuseet.

Årets loppmarknad hölls lördagen den 25 augusti och drog många besökare eftersom det samtidigt pågick en bakluckeloppis på parkeringsplatsen utanför Radiomuseet.

Redan dagen efter den 26 augusti hade vi premiär för en gemensam familjedag och öppet hus tillsammans tre andra föreningar på Lindholmen: Varvshistoriska Föreningen, Göteborgs Modelljärnvägssällskap GMJS samt med Spår och Tåg i Väst. Dagen blev mycket lyckad med cirka 250 besökare.

Under höstmötet den 15 september höll Christer Falkenström ett intressant föredrag om spionradio och demonstrerade flera sådana utrustningar.

Veckan därefter deltog Radiomuseet med en monter på bokmässan denna gång för sjätte året i rad. I år gick allt lugnt till i omgivningen. Det förekom inga demonstrationer vare sig inom eller utanför Bokmässan. Att delta i Bokmässan har blivit en fin tradition, som vi gärna fortsätter med även under 2019.

Under höstlovet, som inföll den 30/10-2/11, anordnade vi LOVKUL då vi lockade föräldrar med barn till extra aktiviteter såsom poängpromenader, pedagogiska byggsatser mm avsedda för barn och ungdomar i olika åldrar.

Torsdagen den 6 september inbjöds föreningens medlemmar till julfest. I år med världens finaste Lucia, Agnes 5 år, och tomte, Valter 8 år. Julfesterna har sedan några år blivit en trevlig tradition på Radiomuseet.

Året avslutades med vintermötet den 15 december som förutom trevlig samvaro även innehöll ett mycket intressant föredrag av Karl-Gustav Strid om Titanics radioutrustning samt en filmen *The secrets of the Titanic* som skildrar hur man lyckades återfinna vraket 1986. Föredraget är filmat och kommer att kunna ses vi Radiomuseets hemsida av våra medlemmar.

Så har vi då ett nytt, spännande år framför oss då vi åter får mötas på vårt fina Radiomuseum.

Lars Lindskog

Lokalansvarig och redaktör för NfR

lars@lalind.se

Bild: Alexander

Åter julaftonsändning från Grimeton!

I år blir det åter julaftonsändning från Grimeton. Förra årets julaftonsändning fick ställas in p.g.a. att "den gamla damen" varit krasslig. Men så blev hon botad och har åter kunnat användas i normal omfattning under 2018.

Veteranradios Vänner Alexander inbjuder därför traditionsenligt till öppet hus med radioutsändning för den som vill komma på besök. Portarna slås upp klockan 8 på morgonen.

Klockan 8.30 startar uppstartningen av Alexandersongeneratoren och utsändningen inleds klockan 9.00 svensk tid. Alla besökare bjuds på kaffe med lussekatter och pepparkakor. Inträde och servering är gratis.

För den, som inte har möjlighet att besöka Grimeton under julaftonen, kan sändningen följas med bild och ljud på youtube via länken: <https://alexander.n.se/>

Sänd gärna QSL rapporter till info@alexander.n.se eller direkt per post till:

Alexander - Grimeton Veteranradios Vänner,
Radiostationen Grimeton 72, 432 98 GRIMETON

Amatörradiostationen SK6SAQ sänder på följande frekvenser:
– 7 035 kHz CW or – 14 035 kHz CW or – 3 755 kHz SSB
Två stationer kommer att användas under nästan hela tiden.

Bild: Eva Rose, NRK

Nytt nordiskt avtal om mera dramasarbete

Generaldirektörerna för nordens samtliga publiserviceföretag har ingått ett avtal om en gemensam strategi för att höja den gemensamma dramaproduktionen. Detta gäller SVT, DR, NRK, YLE i Finland och RUV på Island. Bron är ett mycket lyckat exempel på detta nordiska samarbete.

NRK har nu avtalat med Sofia Helin att hon skall spela den norska kronprinsessan Märtha i den nya nordiska dramaserien *Atlantic Crossing*. Inspelningarna startar i december i år och serien får premiär 2021. Serien bygger på en gemensam skandinavisk historia om norska kronprinsessan Märtha som föddes i Stockholm 1901 och gifte sig med Kung Olav V av Norge 1929. Hon var mor till Norges nuvarande kung Harald. Hennes mor var den danska prinsessan Ingeborg och far var Prins Carl från Sverige. Seriens skapare är Alexander Eik, som tillsammans med författaren Linda May Kallestein har använt sju år på manuskriptet till *Atlantic Crossing*. De har funnit tidigare icke offentliggjort material i Norge och USA som beskriver hennes resa till USA och hennes verksamhet därifrån under andra världskriget. Märtha hann aldrig bli drottning eftersom hon dog i cancer 53 år gammal.

Har lärt sig om bordsskick och etikett

Sofia Helin gläder sig åt att få spela Märtha och berätta en tidigare okänd historia som har gjort skillnad i världshistorien som hon uttrycker det. Jag håller på att lära mig norska och läser allt jag kan finna i historieböckerna om andra världskriget och de norska och svenska kungafamiljerna. Jag försöker också lära mig vad som skiljer överklassens rum från vanliga hem och jag har bl.a. varit på slottet för att lära mig bordsskick och etikett för att kunna spela en viktig roll säger hon till NRK, som just offentliggjort att hon får den stora rollen. Detta är säkert ett mycket bra val eftersom Sofia Helin går in för alla sina roller till 100 %. Det kommer att bli en fin serie att se fram emot.

Källor: DR-Nyt och Wikipedia.

Lars Lindskog
lars@lalind.se

Radiostörningssändningar

Den 29:e november i år kl. 22.00 svensk tid (30:e november kl. 00.00 Moskvatid) är det 30 år sedan forna Sovjetunionen upphörde med all störsändning av utländska radiostationer. Efter mer än 30 år upphörde denna verksamhet som går ut på att regimer anser har rätt att skydda sin befolkning mot ”farliga tankar och åsikter”.

Sovjetunionens störsändningar avslutades efter att man återfunnit ett hemligt dokument från sovjetiska kommunikationsdepartementet: ”Dekret nummer 38c att upphöra med all störsändning av utländsk radio” daterat 19:e december 1988 (!). Dokumentet återfanns av någon outgrundlig anledning hos litauiska kommunikationsdepartementet. Hur detta dokument överlevt kommunismens fall är ett mysterium. Dekretet måste också ha skickats ut till de andra delrepublikerna via teleprinter. Eftersom dekretet kom från kommunikationsdepartementet måste det ha föranletts av ett beslut i högsta verkställande organet Politbyrå, alltså ett politiskt beslut. Men varför är då dekretet daterat efter att störsändningarna upphört?

Den 16:e december 1988 upphörde Tjeckoslovakien med alla sina störsändningar och den 23:e december följde Bulgarien efter. Från Prag till Kamtjatka stängdes mellan 2500-3000 störsändare av, allt från små lokala till stora komplexa störsändare. Detta var lite av en bedrift när en blickar tillbaka på den stora ökningen av störsändare efter andra världskriget.

1950 – omkring 500 enheter
 1952 – omkring 1000 enheter
 1955 – omkring 2500 enheter.

Störsändningarna var främst inriktade mot Radio Free Europe, Radio Liberty, Deutsche Welle, Kol Yisrael, BBC, och Voice of America.

Töväder

Graden av störsändningar Sovjetunionen tillämpade under kalla kriget, avspeglades i enstaka töväder i relationerna mellan öst och väst. Under dessa perioder slängde kommunistledarna ut lite ”godis” till politiker i väst och till deras egen befolkning.

1956-1969, 1971-1980 och från möjligen 1985-1988 störsände inte Polen RFE.

1963-1968 tillät Sovjetunionen sändningar från VOA, BBC och DW.

1963 störsände inte Rumänien RFE, BBC och VOA.

1964 upphörde Ungern med störsändningar mot RFE och övriga radiostationer.

1964-1968 tillåter Tjeckoslovakien sändningar från VOA och BBC.

1973-1980 Interfererade inte Sovjetunionen med BBC, DW och VOA

1967 Sovjetunionen hade ”högtid” i sina störsändningar. BBC fr.o.m. januari och VOA fr.o.m. maj.

”Tövädren” varade inte särskilt lång tid. Från 1963-1968 störsände Sovjet Radio Liberty, Kol Yisrael och Tjeckoslovakien störsände RFE 1964-1968.

Radio Liberty (RL): Ett specialfall

Radio Libertys ryskspråkiga och program på andra språk i Sovjet, var ständigt störda av Sovjet från 23:e mars 1953 till 29:e november 1988. De var aggressivt störda med enbart vitt brusgeneratorer. Enligt en RFE/RL-utredning, data som visar att RL mottagning redan var sämre än den från BBC, DW och VOA. RL är fortsatt den station som är mest negativt påverkad av sovjetisk störsändning. RL:s hörbarhet är också försämrad i åtta av tio städer.

Natalja

Det sovjetiska störsändningssystemet var administrerat från en hemlig avdelning hos Kommunikationsdepartementet. Privat var avdelningen känd som Krestjaninovaavdelningen efter Natalja Krestjaninova som hanterade och ledde avdelningen i mer än 25 år. Avdelningen är numera upplöst men sysselsatte omkring 5000 människor och mer än 2000 störsändare.

Störtekniker, immunitet och hälsoaspekter

Störsändarna var på allt från några kW upp till 600 kW. Ofta fanns det kluster med flera störsändare runt mer tätbefolkade områden t.ex. Moskva, St. Petersburg, Kiev, södra delen av republiken Kazakstan och i den östra delen av Ryssland när Khabarovsk.

Störsändarna fick numrering och olika ID. ”Dvärgstörsändare” fick tvåställig numrering t.ex. som i Litauen ”60”. Större störsändare för markvåg fick treställig numrering t.ex. 600 medan stora störsändare som tog hjälp av jonosfären fick numrering i ”800-serien”.

Varannan minut avbröts störsändningarna kort för utsändning av ID vilket bestod av en siffra och en bokstav. Det blev helt enkelt störsändarnas ”fingeravtryck”.

Vad kostade all denna censur och störsändningar? Vissa experter uppskattar att åtminstone 400 miljoner US\$ spenderades varje år i hela Östblocket medan andra hävdar att bara Sovjet ensamt kan ha spenderat så mycket som 800 miljoner US\$ dollar årligen. Några hävdar att bara elkostnaderna ensamt kostade 1,2 miljarder US\$ per år enbart i Sovjet. Sovjet var angeläget om att hjälpa deras kamrater att störa RFE/RL sändningar mot Polen, Tjeckoslovakien, Bulgarien och Afghanistan. Tjeckoslovakien och Bulgarien betalade Sovjet för deras störsändningstjänster. Det skulle vara intressant att få veta hur mycket de fick betala. Eller var det genom varor och tjänster? Tjeckiska skor och bulgariska frukter och grönsaker mot sovjetisk störsändning?

Metoderna som användes var vitt brus, talliknande signal där en manlig och en kvinnlig röst blandades samman och spelades upp via en rullbandspelare, ”swing carrier” vilket låter som en

våldsamt pitchad startmotor i en bil, bubbelljud, musik, program sänt i FM för att störa AM-sändningarna eller sända bärvåg på mottagarnas mellanfrekvens vilket slog ut mottagarna helt. På så vis kunde man inte ta emot några signaler alls vilket visade sig inte vara så effektivt.

Varje störsändare lydde under en eller flera avlyssningsstationer. Avlyssningsstationerna lyssnade på de aktuella frekvenserna och gav klarsignal till störsändarna att påbörja sin störsändning. Det tog som regel några minuter för störsändarna att sätta gång eftersom rören behövdes värmas upp och antennerna trimmas in.

Antennerna för de lokala störsändarna påminde lite om dagens självbärande mobiltelefonmaster, 88,5 m höga med tredelad överdel pekandes snett uppåt vilket gav antennen ett palmliknande utseende. Fram till 1974 var de målade i svartgult för att smälta samman med marken från luften sett. Efter 1974 målades de om i rödvitt med fast rött flyghindersken i toppen. De stora anläggningarna hade stora gardinantennsystem i olika riktningar.

RFE/RL, BBC, DW, VOA och andra störda stationer tog ofta till knepet ”grynings och skymningsimmunitet”. Vid vissa tidpunkter på morgon och kväll kunde man använda vissa frekvenser fritt från störningar. T.ex. vid gryning i Moskva kunde Radio Libertys sändningar från sändaranläggningen i Pals på spanska solkusten nå fram helt utan störningar från de stora störsändarna i Fjärran östern. Störsändarna nådde helt enkelt inte fram p.g.a. solens inverkan på jonosfären.

I andra fall flyttade de störda på sig lite i frekvens och på så vis låg störsändaren ensamt kvar och jobbade på en tom frekvens.

Dock gick inte störsändningarna spårlost förbi. Då störsändarnas slutsteg inte alltid var linjära, gick de in i radioapparater på frekvenser de inte skulle gå in på, TV-apparater, band- och skivspelare och annan elektronisk utrustning. Många oroade sig för hälsoaspekten kring de höga fältstyrkorna kring sändarna vilket var helt befogat. Många av de som arbetade med radio- och tv samt med denna typ av verksamhet, bodde i särskilt avsedda bostäder vilka låg nära störsändarna. Hälsoaspekterna hemligstämplades.

Dagsläget

Även om forna Sovjetunionen och dess satellitstater har upphört med störsändning lever det kvar i allra högsta grad. I dagsläget störsänder Kina, Vietnam, Burma, Kuba och Etiopien.

Även om Sovjetunionen är upplöst så finns många av dessa sändarstationer kvar dock men med förändrade uppgifter.

Kina stör ut tibetanska Voice of Hope med sin ”chinese firedragon”.

Kuba stör ut Radio Martí.

Censuren fortsätter även på internet där hemsidor blockeras och surfvanor kartläggs.

Mer finns att läsa på

www.radiojamming.info

Dokumentären ”Empire of Noise”

<https://www.youtube.com/watch?v=nXV4nTfGHuI>

”Waves of liberty”

<https://www.youtube.com/watch?v=tJnxsSL3bbY>

Christian Stödberg

sm6vpu@telia.com

Jonas ansvarar för städningen på Radiomuseet

I september 2012 stängdes Radiomuseet helt för besökare under tre veckors tid för en nödvändig omfattande storstädning av lokalerna. Efter att museet åter öppnats insåg vi att vi behövde professionell hjälp med att hålla Radiomuseet rent och fräscht även i fortsättningen. Det städbolag, som utförde storstädningen för museet, visade sig sakna förmåga att ge museet en verklig kontinuitet i den löpande städningen.

Detta ledde till att vi satte vi in en annons i Nyheter från Radiomuseet för att försöka få tag i någon som kunde erbjuda Radiomuseet en städning som verkligen var anpassat till museets behov. Bara någon vecka efter utgivningen av NfR nr 69 i oktober 2014 hörde Jonas Jaf av sig och erbjöd sina tjänster till Radiomuseet.

Vi hade en sådan otrolig tur den gången för Jonas var så intresserad av Radiomuseet att han även blev medlem i vår förening. Jonas städar även på restaurang Kooperativet i huset och har mycket fina kontakter även där och kommer inte sällan upp med någon person i sällskap som han gärna vill presentera Radiomuseet för.

Som lokalansvarig har jag tidigare tidvis känt mig rätt orolig för vilket intryck våra besökare får av vårt museum med avseende på städning av utställningen, toaletterna och vårt kafé. Efter att Jonas tog över städansvaret för fyra år sedan har jag inte behövt känna någon sådan oro alls utan bara upplevt att läget står under trygg kontroll av Jonas Jaf.

Vi tackar Dig Jonas för Dina fina insatser under de gångna åren och hoppas att få behålla Dig ännu många år.

Lars Lindskog
lars@lalind.se

Flyghistoriska föreningens möte

Onsdagen den 5 december samlades Flyghistoriska föreningen för första gången till ett möte på Radiomuseet sedan 2013 vilket var verkligt glädjande.

Kursverksamheten

Kurs för amatörradiolicens våren 2019

Radiohistoriska föreningen i Västsverige (Radiomuseet) har beslutat att genomföra en licenskurs för blivande radioamatörer. Kursen kommer att hållas under ett antal torsdagar under våren.

Start: torsdag 21 februari kl 19-21 på Radiomuseet, därefter 10 torsdagar framöver under våren med uppehåll för vissa dagar t.o.m. den 23/5. Kursen avslutas med ett licensprov.

Vi är tre radioamatörer, som kommer att leda kursen: SA6CLX Bo Sörensson, SM6BLT Bengt Lindberg och SM6EHL Martin Björkman.

Kursavgiften är 600 kr. Till detta kommer kurslitteraturen, som var och en får beställa från SSA. Kostnaden för licensprovet betalas direkt till SSA och till provförrättaren. Det går bra att redan nu anmäla sig till kursen. Sista anmälningsdag är den 7 februari.

Anmälan skickas till Bengt Lindberg, benli@telia.com, som även kan svara på eventuella frågor rörande kursen.

Intresserade kan kontakta mig.

Bengt Lindberg, SM6BLT,
benli@telia.com

Öppethållning under helgerna på Radiomuseet

Radiomuseet har stängt följande dagar över jul, nyårs- och trettondagshelgerna:
22-26, 29-31 december och
1 januari samt 5-7 januari.

Kalendarium för medlemsmöten under 2019

16/3 Årsmöte
17/4 Funktionärsmöte
15/6 Kvartalsmöte
14/9 Kvartalsmöte
13/11 Funktionärsmöte
14/12 Kvartalsmöte

Lyckad julfest med en riktig lucia

I år kom Lucia till årets julfest på Radiomuseet. Lucia var Agnes 5 år och tomten Valter 8 år (skymd) som kom tillsammans med mamma Anna Wrede och sina två vitklädda tärnor Ulla Svensson och Ann Strömberg. De sjöng så vackert. Det var länge sedan jag fick höra luciasången live. Detta blev en mycket trevlig överraskning för oss alla på julfesten.

Bengt Lundgren till minne

Hedra minnet av SM6APQ med en gåva till Radiomuseet.

*Pg: 136888-5 eller Bg: 5852-2244
Märk inbetalningen: APQ*

Stenkakor till salu

Våra 79-varvsskivor är sökbara i databasen

Vi lägger inte ut inspelad musik av upphovsrättsliga skäl men den kan avnjutas via vår besöksdator på museet.

Inte bara radioutrustningar och litteratur går att hitta på Radiomuseets hemsida utan även 78-varvsskivor. Vi har nu registrerat över 1700 78-varvsskivor.

Dessa kan man söka via Radiomuseets hemsida om man klickar på **Sök i databaserna**. Vi säljer de skivor som vi har dubletter av. Vill man veta vilka de är går man in på

radiomuseet.premium.se/radiomuseet/web/ext/databaser/skivor_till_salu.html

OBS: Vi sänder inte grammofonskivor per post utan dessa måste avhämtas på Radiomuseet.

Viktor Ohlsson

viktor.ohlsson@von.pp.se

Dublettböcker från biblioteket till salu

Det finns en lång rad dublettböcker till salu billigt på Radiomuseets bibliotek. Du återfinner dessa via följande länk:

<http://wordpress.radiomuseet.se/dublettbocker-fran-biblioteket-till-salu/>

Böckerna kan beställas via info@radiomuseet.se eller direkt från mig.

Lars Quiding

larsq@bahnhof.se

Försäljning på Radiomuseet

Radiomuseet säljer från sina samlingar apparater som inte är aktuella att ställa ut, liksom rör och komponenter. Radioapparater och instrument till försäljning utannonseras regelbundet i NfR och på Radiomuseets hemsida.

Försäljning sker på två sätt:

På onsdagarna mellan klockan 15 och 19 finns normalt medlemmar som ansvarar för försäljning på plats på Radiomuseet. Dels håller Radioaffären öppen för försäljning av apparater och komponenter, dels brukar de medlemmar som ansvarar för rörförsäljning vara på plats. Medlemmar i Föreningen är välkomna att besöka Radiomuseet vid dessa tillfällen för att handla, men man kan inte kräva att det alltid skall finnas försäljningspersonal på plats. Om du, som är medlem, själv vill leta i komponentförrådet är detta möjligt under de tider då affären har öppet. Kontaktperson är Bo Carlsson. Detta gäller dock inte elektronrör! Betalning kan ske med kontanter eller via bankkort.

Alla övriga tider tar Radiomuseet endast emot beställningar av apparater, komponenter och rör via mail eller brev, eller undantagsvis på telefon. Dessa beställningar expedieras sedan per post, eller kan avhämtas under ordinarie öppettider. I det senare fallet skall den som beställer ha angivit i beställningen att godset skall avhämtas. Någon från Radiomuseet ringer eller mailar när de beställda varorna är klara för avhämtning.

Beställda varor som skall skickas med post skall förskottsbetalas. Varor som avhämtas kan betalas kontant eller med bankkort. När det gäller större, tyngre och skrymmande försändelser beställer kunden avhämtning av dessa på Radiomuseet och betalar fraktkostnaden direkt till speditören.

Vad som ovan stadgats rörande medlemmar gäller också för dem, som inte är medlemmar i föreningen. Radiomuseet tillämpar differentierade priser för medlemmar och icke medlemmar.

Beställningsadressen är: info@radiomuseet.se

Hjälp med reparationer

Radioreparationer utföres även av

Kållereds Radio och TV Service

Tryckrullar och drivremmar till bandspelare
Kållereds Radio och TV Service (info se ovan)
se Kållereds Radio

Leif Alenäs (medlem)

Gamla Riksvägen 16
428 32 Kållerred

Telefon: 031-795 11 75, 0703-98 78 78

e-post: eve.ruch@bredband.net

Utför reparationer på radio och TV. Har även tryckrullar och drivremmar till bandspelare.

Elektrolytkondensatorer mm säljes av

LH Musik & Audio AB
 Atlasvägen 55, NACKA
 08-718 00 16 Öppet 10-15 vardagar
lhmusik@gmail.com

Grammofonnålar, pickuper och mycket annat

Svalander Audio AB
www.svalander.se

Electrokit Sweden AB

Elektronikbutik i Malmö, Sverige
Adress: Västkustvägen 7, 211 24 Malmö
Telefon: 040-29 87 60

Tema Elektronik

Tema Elektroniks butik är belägen på Nordostpassagen 7 i Göteborg, där har den legat alltsedan starten 1983. Under dessa år har vi levererat elektronikkomponenter och alla typer av tillbehör därtill.

Till oss vänder sig företag, skolor, kommun och privatpersoner både via butiken och per postorder. Idag lagerförs 13500 artiklar och hittar du inte vad du söker är du välkommen att kontakta oss - via våra leverantörer har vi tillgång till ett mycket stort antal produkter.

Tema Elektronik Technica AB, Nordostpassagen 7, 413 11 Göteborg
 Telefon 031-42 86 90, Telefax 031-42 86 50
 E-post: magnus@temaelektronik.se
 Öppettider: vardagar 09:00 – 17:00

Hjälp med mediaöverföringar

Radiomuseet har haft som en ambition att kunna hjälpa kunder med att överföra gamla tråd- och bandinspelningar till CD och videoformat till DVD. Utrustning för arbetet liksom lokal finns på museet. Tekniskt kunnande finns även det men det saknas någon frivillig kraft, som känner för att engagera sig och satsa tid på den uppgiften.

Samtidigt får vi av och till frågor från besökare om var man kan få hjälp med detta. Eftersom vi för närvarande inte är beredda att ta på oss uppgiften lämnar vi här namn och adress på några företag, som verkar ha ambitionen att klara av det mesta.

Min butik RE*STORED i Spinneriet Lindome har nu ny adress Göteborgsvägen 473 i Kungsbacka. Vi är ombud för Uppsala Bildteknik och kan erbjuda deras tjänsteutbud i Västsverige. Bland Uppsala Bildtekniks kunder finns filmbolag och museum och företaget har fått Bäst i Test av tidningen Ljud & Bild för sin överföring av smalfilm. RE*STORED beräknar pris, hjälper dig till rätt val och transporterar filmerna personligen till och från labbet i Uppsala. Vi överför även videoband, diabilder och ljudband. Företag, föreningar och andra organisationer kan anlita oss för att berätta och visa vad man kan göra med gammal film och varför man inte bör vänta längre. Ta gärna en titt på vår hemsida restored.se, ring 0700-928052, e-posta till info@restored.se och besök oss i butiken i Kungsbacka. Den ligger efter Gamla Riksvägen c:a 2 km. från Freeport i riktning mot Lindome.

Sven Östlind

BGA Videoproduktion - Ett familjeföretag sedan 1993

bgafotobutik.se | bgafotocenter.se | Ö Skriv ut | Sök på BGA Video

Frågor & svar Om oss Prislista Butiker Kontakta Nöjda kunder Framkalla bilder

Smalfilm/Super 8 / III DVD/USB Videoband (VHS) III DVD/USB Diabilder/legafly III DVD/USB Ljudband III CD/USB

Videoband (VHS) till DVD

Låt oss bevara dina bästa minnen

Vi på BGA Videoproduktion AB är experter på att göra om gamla videoband till DVD eller USB-minnen. Varje år vänder sig tusentals familjer till oss för att få hjälp med sina VHS, Hi8 & miniDV. Gör det du också!

Hur du gör för att anlita oss

Vårt motto är att det ska vara enkelt att göra om sina videoband till DVD eller annat digitalt format. Det enda du behöver göra är att ta med dina filmer till vår närmaste butik. På plats i butiken går vi tillsammans med dig igenom allt du behöver veta. Du får alltid ett kostnadsförslag när du lämnar ditt material till oss. -**Hitta närmaste butik**-

Ovanlig bandtyp? Inga problem...

Det spelar ingen roll vad du har för typ av videoband. Vi tar emot (nästan) alla format som har funnits på marknaden.

Exempel på format vi hanterar:
8mm, Betacam SP, Betacam SX, Betamax, Digital8, Digital Betacam, DVCAM, HDV, Hi8, miniDV, MPEG IMX, U-matic, Video8, Video 2000, VHS-C, VHS & S-VHS.

Läs mer...

- Beställningsinformation
- Hi8 till DVD & USB
- Räntefri avbetalning

Frågor?

☎ 010-10 19 160

Vardagar 9 - 18
Lördagar 9 - 15

Vi som svarar på dina frågor

Besök närmaste butik

- Gävle
- Göteborg
- Jönköping
- Malmö

BEVARA DINA MINNEN!

Överför dina älskade ljud- och videopåminnelser med familj, vänner och vänner till CD eller DVD. Det är ofta en uppskattad present. Vi på Sveriges Ljudinspelningssentrum arbetar med att bevara ännu fler minnen. Vi hjälper dig gärna att överföra dina inspelningar till CD, DVD eller annat digitalt format för att bevara dem in i framtiden.

PRIS-EXEMPEL 2009

Video till DVD
När du VHS, Hi8, Hi8i, Hi8e eller Hi8e eller Hi8e i andra format från följande listan överförs till DVD eller USB

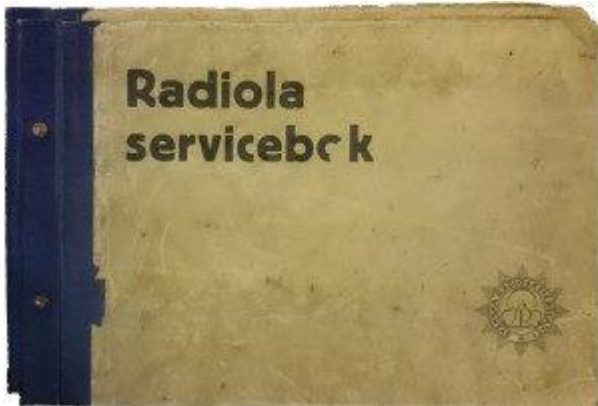
Ljudinspelningar till CD
När du ljudinspelningar på kassettkassett, minni, DAT eller annan äldre teknik som är svår att överföra till CD

www.ljudinspelning.se

SLC Sveriges Ljudinspelningssentrum

Hjälp med radioschemor?

Hämta hem inskannade schemor från Radiomuseets hemsida

Serviceinformation från följande tillverkare: Centrum, Luxor, Radiola är nu inskannade och tillgängliga digitalt. Medlemmar i Radiohistoriska Föreningen i Västsverige har full tillgång till informationen via den interna medlemsidan på:

www.radiomuseet.se/medlem

Login hittar Du på ditt medlemskort för 2018.

Om du inte är medlem kan du se hur du blir det via länken nedan:

<http://wordpress.radiomuseet.se/medlemsidan/bli-medlem-i-radiohistoriska-foreningen-i-vastsverige/>

Nils Pihlgren / Lars Quiding / Viktor Ohlsson

Antique Radios

Schematics, Pictures – För medlemmar i Radiomuseum.

www.radiomuseum.org

En bra holländsk hemsida

För den som söker ett radioschema till en radio så finns det en site där man kan ladda ned ett sådant utan kostnad. Det enda man behöver göra är att registrera sig. Siten innehåller kanske inte så många svensktillverkade apparater men desto flera från kontinenten. <http://www.radiotechniek.nl/>

Välkommen till Museenytt från Västsverige

Det finns idag en intressant hemsida med museinyheter från Göteborg och Västsverige som man presenterar så här:

Vi arbetar enbart med museinyheter och sidan är ren informationssida vi har inga kommentarsfält eller liknande och kommer heller inte att ha det.

Adress: www.museenytt.se

Redaktör

Arne Brorsson

arne.brorsson@live.se

Följ Radiomuseet på Facebook

Jeanette Nilsson och Matts Brunnegård är våra två mycket aktiva redaktörer för Radiomuseets faceboksida. Deras inlägg kommer nu även direkt in på Radiomuseets hemsida och kan därigenom nå ändå fler läsare. Adressen är som vanligt:

Jeanette och Matts kan vi nå här:

Jeanette Nilsson
jeanette62373@hotmail.com

Matts Brunnegård
gjutaren26@gmail.com

Via denna länk kommer Du direkt till Radiomuseet:

<https://www.facebook.com/Radiomuseet-136495834874/>

Nyheter från Radiomuseet

Deadline för februarinumret nr 121 är söndagen den 20 januari 2019.

Välkommen med bilder, kommentarer och inlägg till Nyheter från Radiomuseet!

Vidarebefordra gärna Nyheter från Radiomuseet till vänner och bekanta, även till de som bor långt borta.

Lars Lindskog
lars@lalind.se

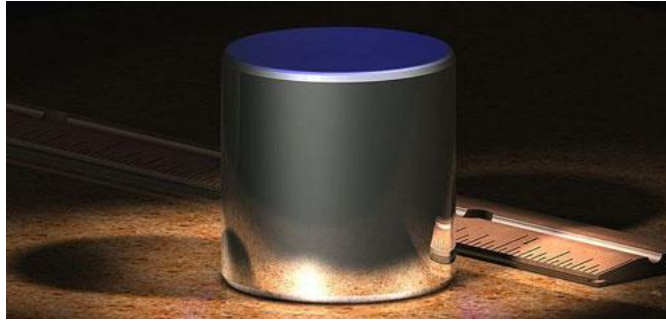
Audionen

Audionen utkommer med fyra nummer per år och distribueras via e-post i pdf-format på samma sätt som Nyheter från Radiomuseet till samtliga medlemmar som inte speciellt begärt att få Audionen i pappersformat. Detta kan man göra genom att sända ett meddelande till info@radiomuseet.se. De medlemmar som saknar e-postadress får automatiskt Audionen i pappersformat hem till sin brevlåda.

Deadline för Audionen nr 1 / 2019 är 8 februari.

Sven Persson (Telefon: 0705-83 78 06)
sven.sm6ahu@telia.com

Kloka ord

För tyngden ersätts normalkilot i Paris den 20 maj 2019 av en formel med Plancks konstant.

Men hästkraften då, hur ser formeln ut för normalhästen i Paris?

GOD JUL OCH GOTT NYTT ÅR TILLÖNSKAR

Lars Lindskog
Redaktör
lars@lalind.se

Viktor Ohlsson
Webbmaster
viktor.ohlsson@von.pp.se

